

101195

474759

11. 218

1845-1848

Biblioteka Jagiellońska

1002292759

DZIENNIK URZĘDOWY № 1.

C. i k. Komendy Obwodowej w Janowie.

Prenumerata kwartalnie 3 Kor.

Wydana i rozesłana dnia 24 Października 1915.

Najwyższe postanowienia.

Jego cesarsko-królewska APOSTOLSKA MOŚĆ raczył najlaskawiej zamianować: Pana generalmajora Ericha barona de DILLER GENERALNYM GUBERNATOREM WOJSKOWYM dla obszaru Królestwa Polskiego, stojących pod austriacko-węgierskim zarządem wojskowym; pana generalmajora Karola Lustiga de FREANFELD zastępcą naczelnego Gubernatora wojskowego; panu generalmajorowi Erichowi baronowi de DILLER raczył nadać godność TAJNEGO RADCY.

.....

Z dniem 1. października r. b. Zarząd Generalnego Gubernatora przeniósł swą siedzibę do Lublina.

Do ludności kraju powierzzonego mojemu Zarządowi !

Laska Jego C. i k. Apostolskiej Mości, mojego Najmiłościwszego Pana, powołany jako generalny Gubernator, na kierownika obszarów, pozostających w austro-węgierskim zarządzie wojskowym pozdrawiam Was jak najgoręcej i jestem szczerze przekonany że okażecie się godnymi w wielkiej dziejowej chwili, w której rozstrzygają się przyszłe losy Waszej ziemi.

Bohaterskie wojska dostojnych sprzymierzonych Monarchów w niepowstrzymanym zwycięskim pochodzie uwolnili Wasz kraj z pod panowania rosyjskiego.

Warszawa, Lublin, Wilno, Chełm i wszystkie inne historyczne ogniska Waszej starej kultury, znajdują się w posiadaniu sprzymierzonych. Jeżeli szczęście wojenne - jak Boga o to kornie prosimy - i dalej nam będzie sprzyjać, zaświta dla Was i dla Waszej ojczystej ziemi nowa era, swobodnego narodowego rozwoju i wszechstronnego postępu.

Zwycięskie austriacko-węgierskie wojska przyszły do Was jako przyjaciele i obrońcy, jako wybawcy z ciężkiej niedoli, jako szermierze wiary przekazanej Wam przez przodków, jako zwiastuny lepszej przyszłości.

Wasze powodzenie i Wasz dobrobyt leżą nam na sercu, będzie moim najpiękniejszym zadaniem, dostarczyć Wam niezbitych dowodów naszej gorącej pieczołowitości i naszego przyjaznego uczucia.

W Waszej mocy leży przede mną skutecznie Waszą patriotyczną działalnością w usiłowaniach skierowanych ku Waszemu rozwojowi. Od Was to samych zależy, a zostaniecie powołani do wspólnej pracy nad rozkwitem Waszej ojczyzny.

Przy pomocy Bożej powiedzie się nam wspólną pracą ten cel osiągnąć.

Kielce we wrześniu 1915.

Ces. i król. wojskowy generał gubernator:

Eryk br. DILLER m.p.
generałmajor

3. Obwieszczenie.

Wszystkie rozporządzenia, ogłoszone w dziennikach urzędowych muszą być natychmiast wykonane i w odpowiedni sposób przez przybicie na budynkach urzędowych, nadto przez ogłoszenie, w sposób w miejscu praktykowany, mają być podane ludności do wiadomości. Złośliwe usuwanie ogłoszeń urzędowych będzie najsurowiej karaniem. W razie niewykrycia sprawy, będzie na całą gminę nałożona kara. Wszystkie urzędy w obwodzie muszą zaraz po otrzymaniu dziennika urzędowego zapoznać się dokładnie z jego treścią.

4. Zakaz używania cyrylicy.

Zabrania się używania języka rosyjskiego i cyrylicy w urzędzie, szkole i życiu publicznem.

Wszystkie napisy, godła sklepowe, tabliczki na ulicach, domach i drogowskazach mają być usunięte i zastąpione łacinskim piśmem.

Zarządzenie to ma być wykonane najdalej do 31. października b. r. i czynię o to burmistrzów wojtów i sołtysów osobiście odpowiedzialnych.

5. Napisy na sklepach sprzedaży tytoniu.

Wszyscy kupcy, którzy posiadają koncesyę na sprzedaż tytoniu, winni umieścić nad drzwiami sklepu czarno-żółte tabliczkę z napisem: "C. i k. Sprzedaż tytoniu." Obowiązkiem żandarmeryi będzie ściśle kontrolować wykonanie tego rozkazu.

6. Ruch wozów w nocy.

Rozkaz ogłoszony w numerze cirkularu 30. P. 3. odnoszący się do zaniechania ruchu wozów ciężarowych w nocy nie jest przestrzegany, gdyż prawdopodobnie wojtowie i sołtysi nie ogłosili go należycie ludności.

Stosownie do każdej pory roku zarządzą się przeto ponownie: Ruch wozów ciężarowych, ładownych czy próżnych jest wzbroniony na wszystkich gościńcach i drogach tutejszego obwodu od zmroku aż do świtu.

Przekroczenia tego zakazu karane będą zajęciem towaru, względnie koni przy próżnych wozach a następnie dotkliwa grzywna.

7. Postanowienia o sądach doraźnych.
/Powtórzenie obwieszczenia./

Na podstawie rozkazu Najwyższego dowództwa ogłasza się po myśli § 481 ustęp 2 w. p. K. wprowadzenie Sądów doraźnych a mianowicie:

Wszyscy mieszkańcy kraju nieprzyjacielskiego, zajętego przez c. i k. austriacko-węgierską armię lub jej sprzymierzeńców, podlegają orzecznictwu Sądów doraźnych w razie popełnienia następujących zbrodni:

1/ Niedozwolonego werbowania.

2/ Nakaniania lub udzielania pomocy do naruszenia zaprzysiężonych obowiązków służby wojskowej i udzielania pomocy zbiegom.

3/ Szpiegostwa i innych działań przeciw i na szkodę siły wojennej państwa.

4/ Zdrady stanu.

5/ Obrazy majestatu.

6/ Naruszenie spokoju publicznego.

7/ Powstania.

8/ Gwałtu publicznego przez złośliwe uszkodzenie kolei, urządzeń do tychże należących, środków przewozowych, maszyn, sprzętów i innych przedmiotów, służących do utrzymania ich w ruchu.

9/ Gwałtu publicznego przez złośliwe czyny, zaniedbania i zaniechania dokonane na kolejach wśród szczególnie niebezpiecznych okoliczności.

14. na Wasze gorliwe wpcidziaanie i wyrazam przekonanie, ze usilowania mcje skierowane ku Waszemu dobru poprzcie wedle Waszej mcznosci. Tylko przy wspolnej pracy, do ktorej Was wszystkich wzywam urzeczywystni sie gorace Wasze zyczenie: "Oby to juz szybko nastaly uregulowane stosunki!"
Mam nadzieje, ze ludnosc zrzuci dobrodziejstwo, sprawiedliwiej administracyi i ze wszedzie zapanuje spokoj, lad i bezpieczenstwo. Przeciw niespokojnym i burzliwym jednostkom postapie z cala surowoscia prawa.

Thalhammer m.p. Oberst.

15. Wydana w jezyku polskim i niemieckim odezwe Jego Eksclencyi generalnego Gubernatora wojskowego Generalmajora, Eryka barona DILLERA obowiazane sa c. i k. komendy posterunkow zandarmeryi doręczyć wojtom-Ci ostatni natomiast, maja odezwe te, w ten sposob umiescic na gminnej tablicy ogłoszen, by nie ucierpiala wskutek deszczu i wiatru oraz nie spadla.
16. Spekulanci i oszuści przyjmują rosyjskie i austriackie banknoty z potrąceniem 20%-30% nominalnej wartości, tłumacząc przytem łatwowiernej i bezradnej ludności wlościanskiej, iż uszkodzony lub lekko przetarty banknot jest bez wartości. W ten sposob wyzyskują biedną ludność. Rozkazuję zatem by wszystkie publiczne władze a przede wszystkim zandarmerya wyłapywały takich oszustów i w każdym stwierdzonym wypadku dotycząca osobę z odpowiednio spisany protokołem przyprowadzała do komendy obwodowej celem pociągnięcia winnego do surowej odpowiedzialności karnej. Również stwierdzono, że kursują fałszywe austriackie 2 koronowe i rosyjskie 1 rublowe banknoty. Wojtowie Proboszczowie, posterunki zandarmeryi oraz straż skarbową winne na to zwrócić uwagę ludności wlościanskiej. W podejrzanych wypadkach należy zrobić doniesienie do posterunku zandarmeryi, a wszystkie spostrzeżenia, dotyczące kursu fałszywych banknotów ze szczególną śledzić uwaga. Każde doniesienie w sprawie fałszerstwa pieniędzy winno zawierać:
- 1/w czyje ręce dostał się fałszywy banknot
 - 2/od kogo, kiedy i przy jakiej sposobności posiadacz sfalszowany banknot otrzymał
 - 3/w jaki sposob, kiedy i kto stwierdził, że banknot jest sfalszowany.

17. Oprócz drukowanego "Dziennika urzędowego" będą z powodu trudności drukarskich i ograniczonej możliwości wytworczej tutejszej drukarni wydawane od czasu do czasu jak dotąd litografowane cyrkularze zaopatrzone bieżącym Nr.

THALHAMMER m.p. Oberst.

Aviso: Najbliższy dziennik urzędowy wyda się 30. października 1915.

Zamknięto 24. października 1915 8 mej godz. przedpoł.
Wydano . . . 24. października 1915 12 tej godz. w połud.

WENDERLING m.p. Major.

- 10/Gwałtu publicznego przez złośliwe uszkodzenie telegrafów/telefonów/rządowych lub zakłócenie funkcjonowania tychże.
- 11/Gwałtu publicznego przez złośliwe uszkodzenie urządzeń innych aniżeli wymienionych w ustępie 8., a mianowicie, jeżeli czyny karygodne spełnione zostały na przedmiotach będących własnością skarbu wojkowego lub obrony krajowej lub w ich zarządzie pozostających-albo wreszcie, jeżeli bez względu na prowadzenie powyżej w tym ustępie okoliczności szkoda wyrządzona, z jednego lub z więcej czynów, przenosi kwotę 1.000/tysiąc/koron.
- 12/Morderstwa, zaboistwa, podpalenia i rabunku.
- 13/Kradzieży i sprzeniewierzenia, jeżeli wartość skradzionych lub w urzędzie sprzeniewierzonych przedmiotów na jeden raz lub we więcej wypadkach przenosi kwotę 1.000 /tysiąc/koron, oraz sprzeniewierzenia lub oszukanstwa, jeżeli wartość sprzeniewierzonych lub wyłudzonych przedmiotów na jeden raz lub we więcej wypadkach przewyższa sumę 2.000 koron/dwa tysiące/.
- 14/Dania pomocy dezertterowi przez ukrycie lub jakiegokolwiek jego wspomaganie.
- Sądy wojskowe stosować będą wyłącznie postanowienia wojskowego kodeksu karnego. Przez sądy dorazne będą osądzone także: usiłowanie, współwina, i udział w tych zbrodniach, które podlegają orzecznictwu sądów doraznych. Winni wyżej wymienionych zbrodni karani będą karą śmierci przez powieszenie, względnie przez rozstrzelanie.

8.

Obwieszczenie.

Zakazuje się rzezi oraz handlu bydłem mniej niż 2½ lat licząc; wyjątkowo tylko gospodarzom rolnym wolno kupować tego rodzaju jałowki i to jedynie tylko dla celów dalszego chowu. To zarządzenie wchodzi w życie z dniem obwieszczenia; każde wykroczenie przeciw niemu podlega grzywnie do 2000 koron lub karze aresztu aż do 6. miesięcy; rzeźnikom i handlarzom bydła może być ponadto odebrane ich uprawnienie przemysłowe.

9.

Biura wywiadowcze.

W celach ahndlowych i przemysłowych w ogólności i dla popierania austr.-węgiersk. przemysłu w stosunkach z krajem okupowanym urządziła Wojskowa Generalna Gubernia biura wywiadowcze w Krakowie i Piotrkowie, aby kupcom tutejszym udzielać dokładnych wiadomości o stosunkach handlowych z Austrią i Węgrami i wyjednywać zezwolenia w c.i k. Ministerstwie skarbu w Wiedniu na sprowadzenie z Monarchii tych towarów, których wywóz jest zakazany.

Tymczasem zostały założone dwa biura wywiadowcze: jedno z siedzibą w Krakowie dla obwodów:

Kielce, Miechów, Olkusz, Dąbrowa, Jedrzejów, Pińczów, Busk, Włoszczowa, Opatów, Sandomierz, Biłgoraj, Janów, Zamość, Krasnostaw, Chełm, Tomaszów i Hrubieszów; drugie z siedzibą w Piotrkowie dla obwodów: Piotrków, Opoczno, Konsk, Noworadomsk, Lublin, Nowo-Aleksandria, Lubartów, Koźienice, Radom i Wierzbnik.

0.

Oddanie broni i amunicji.

Mimo, że rozporządzeniem Naczelnego Wodza z dnia 16. lutego 1915, ogłoszonym w tutejszym cirkularu Nr. 1. z dnia 20. lipca wydano nakaz natychmiastowego oddania pozostałej jeszcze w posiadaniu ludności broni i amunicji, wykazały liczne, w ostatnich miesiącach się mnożące sprawy karne, że jeszcze wiele broni i amunicji znajduje się w rękach nieuprawnionych do tego osób.

Wzywa się przeto stanowczo mieszkańców tutejszego obwodu, aby najpóźniej do 8 dni po ogłoszeniu niniejszego wezwania, wszelką w ich posiadaniu się znajdującą bron palną i sieczną, naboje kabzle, kule, i zapasy prochu strzelniczego, jak i też wszelką inną amunicję, oddali c.i k. Komendzie obwodowej

10. względnie na najbliższym c.i.k. posterunku żandarmeryi, w razie bowiem przeciwnym wszystkie z bronią w rękę przydybane osoby będą traktowane jako podejrzane o zamierzony rabunek, przycozymane przez szas dłuższy w więzieniu śledozem i bezwzględnie jaknajsurowiej ukarane.

11. Kupno Futer.

Niniejszem podaje się do wiadomości, że c.i.k. Komenda obwodowa zakupuje futra/kożuchy/ i wyprawione skóry po cenach korzystnych za gotówkę. Interesanci mogą się zgłaszać w dnia roboczych w czasie od 10-12 tej przedpoł. w adjutanturze Komendy obwodowej.

12. Do
wszystkich naczelników gmin, wójtów, sołtysów, komend straży skarbowej i posterunków żandarmeryi
celem jak najdokładniejszego ogłoszenia mieszkańcom w okręgu janowskiego.

Targi tygodniowe są: w Zaklikowie każdej środy
w Kraśniku każdego wtorku
w Annopolu każdego czwartku
w Janowie każdego ózwartku.

Wszystkim wieśniakom którzy na targi te jadą furami a to: z ziemniakami, jarzyną, kapustą, owocami jajami, drobiem, serem, masłem, młkiem należy wydawać ze strony burmistrzów, wójtów i sołtysów zezwolenia a ze strony komend posterunków żandarmeryi poświadczenia bezpłatne.

Dalej należy ogłosić, że żadnego worka ziemniaków nie wolno przewozić drogą drożdze nie zabierać, lecz należy ich przepuszczać wolno na targ jakoteż zezwalać na powrót do ich miejsca zamieszkania.

Natomiast transporty towarów furami w noc/: najczęściej w celu przemycania/t.j. w czasie od 8 mej godziny wieczorem do 5 tej rano są zakazane; Oporni zostaną surowo ukarani, przewożone towary zaś ewentualnie w raz z konmi skonfiskowane.

Dalej należy ogłosić, że żadnego worka ziemniaków nie można wywieźć z okręgu janowskiego, bez zezwolenia komendy okręgowej, następnie są mi wszyscy wójtowie i sołtysi osobiście odpowiedzialni, aby bez zezwolenia komendy okręgowej nie wyprawiano żadnej sztuki bydła ani do innego obwodu ani też do Galicyi.

13. Rozporządzenie c.i.k. Naczelnej Komendy Armii/Naczelnej Komendy etapowej/z 18. września 1915 r. M. Nr. 83974.

Ustanowienie granic obwodów w danych guberniach Lubelskiej i Chełmskiej.

W poszczególnych obwodach dawnych roryjskich gubernii lubelskiej i chełmskiej utrzymuje się te granice, które istniały przed utworzeniem gubernii chełmskiej w roku 1912.

Nowego podziału obwodów, ustanowionego przy utworzeniu gubernii chełmskiej na mocy rosyjskiej ustawy z roku 1912, a w praktyce dotychczas w życie nie wprowadzonego, c.i.k. zarząd wojskowy nie uwzględnia. Również nie przeprowadzi c.i.k. zarząd wojskowy żadnych innych zarządzeń, pozostających w związku z wspomnianą rozgraniczenia zmianą terytorjalnego

14. Do ludności okręgu janowskiego.

Powołany na naczelnika administracyi tego obwodu pozdrawiam Was mieszkańcy jak najserdeczniej i zapewniam równocześnie że Wasze dobro i obudzenie nowego życia w tym silnie przez wojnę dotkniętym obwodzie szozególnie mi będą leżały na sercu.

Przy administracyi obwodu trzymać się będę ściśle i wiernie wskazówek, których mi udzielił Jego Excelencya Pan Generalny Gubernator.

Bądźcie pewni mojej pieczy i szczerej żaczliwości. Liczę